

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Loimu ry:n lausunto liittyen valtion talousarvioon vuodelle 2024

Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liitto Loimu ry lähettää tämän asiantuntijalausunnan eduskunnan ympäristövaliokunnalle liittyen valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2024. Keskusjärjestö Akavan jäsenjärjestö Loimu ry edustaa laajalti biotalous- ja luonnonvara-alojen akateemisia ammattilaisia. Edustamme alat tuovat Suomelle merkittävän mahdollisuuden tulevaisuuden menestykseen ja ne ovat ratkaisevia ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunnassa sekä maallemme asetetun hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisessa.

Haluamme tällä lausunnolla erityisesti kiinnittää ympäristövaliokunnan huomion Metsähallituksen Luontopalvelujen tilanteeseen. Heikentyvien rahoitusnäkömiensä takia Metsähallitus ilmoitti 12.10.2023 aloittavansa muutosneuvottelut, jotka koskevat sen Luontopalveluita sekä konsernin yhteisiä toimintoja. Neuvottelut koskevat noin 460 vakituista työntekijää ja ne voivat johtaa jopa 60 vakituisen työsuhteen sekä kaikkien määräaikaisten työsuhteiden päättymiseen.

Muutosneuvottelukutsun mukaan lisäksi enintään 121 henkilöllä palvelussuhteen ehdoissa voidaan toteuttaa olennaisia muutoksia. Mikäli henkilö ei suostu palvelussuhteen ehtojen muutokseen eikä häntä ole työnantajan mukaan mahdollista sijoittaa tai kouluttaa muuhun työhön, Metsähallitus ilmoittaa saattavansa silloinkin käyttää irtisanomista.

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (momentti 35.10.52)

Alkaneiden muutosneuvottelujen taustalla on Metsähallituksen merkittävästi tiukentuva rahoituskehys, sillä valtion budjettiesitys 2024 edellyttää ensi vuonna yhteensä miltei kahdeksan miljoonan euron säästötavoitetta Metsähallituksen Luontopalveluissa. Vähennyksestä lähes viisi miljoonaa euroa on ympäristöministeriön momentilla 35.10.52. Vuodesta 2022 vähennystä on peräti 10 miljoonaa euroa. Samaan aikaan ympäristöministeriö kasvattaa Metsähallituksen toiminnan tulostavoitteita, mikä on ristiriidassa rahoituksen pienentymisen ja henkilöstön vähentymisen kanssa.

Metsähallituksessa alkaneissa muutosneuvotteluissa tavoiteltavat henkilöstövähennykset merkitsevät Luontopalvelujen tuottamien luonnonsuojelun ja virkistyskäytön palvelujen merkittävää leikkausta. Henkilöstön irtisanomisten myötä menetetään työn kautta kertynyttä osaamista, mitä ei ole

mistään muualta saatavana. Luontokadon torjumiseksi ja luontomatkailun kestävä kasvun varmistamiseksi valtion maa- ja merialueilla tarvittavien palvelujen kysyntä on kuitenkin ollut jatkuvassa kasvussa. Ilman näitä panostuksia Suomi ei myöskään pysty toteuttamaan kansainvälisiä velvoitteitaan, joihin olemme sitoutuneet sekä EU:n biodiversiteettistrategiassa että YK:n biodiversiteettisopimuksessa.

Edellisen hallituksen lisärahoituksella Metsähallitus kykeni lyhentämään merkittävästi 2000-luvulla kertynyttä korjausvelkaa palvelurakenteissa ja luonnonhoitotöissä. Valtion budjettiesityksen toteutuksessa korjausvelkaa alkaa uudelleen taas kertyä.

Nykyisinkin osa Metsähallituksen lakisääteisistä tehtävistä on hoidettu projektirahoituksella ja määräaikaisin työsopimuksin, määräaikaisuuksia jopa lain vastaisesti ketjuttaen. Erityisesti tämä on koko 2000-luvulla koskenut merialueen suojelua. Näiden Metsähallituksen lakisääteisten tehtävien osamisen tarve on jatkuva, ja tehtäviä määräaikaisesti hoitavien työsuhteet tulisi vakinaistaa eikä päättää niitä rahoituksen heikentyessä.

Valtion budjettiesityksessä 2024 momentille 35.10.52 esitetään vain 48,1 miljoonaa euroa, mikä on täysin riittämätön määrä, mikäli Luontopalvelujen toiminta valtion maa- ja merialueilla halutaan turvata kestävästi.

Loimu ry esittää, että momentille 35.10.52 tehdään pysyvä 5 miljoonan euron/vuosi tasokorotus.

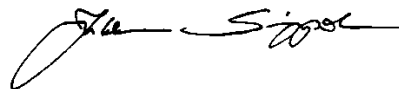
Tasokorotuksella estetään osaavan henkilöstön irtisanomisia, turvataan virkistys- ja matkailupalvelujen kestävä taso, estetään uuden korjausvelan muodostuminen ja mahdollistetaan tarvittavat investoinnit luontokohteilla. Metsähallituksen työstä on myös välitöntä hyötyä paikallisille yrityksille sekä laajaa välillistä hyötyä paikallistalouksille.

Helsingissä 17.10.2023

Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liitto Loimu ry

Merk.

Mikko Salo
Toiminnanjohtaja

Jukka Sippola
Neuvottelupäällikkö